

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

60-2

100 Státní archeologický ústav 100 let moderní archeologie v českých zemích

BRNO 2019

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 60
Volume 60

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Lumír Poláček

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Litovel, Masarykova ulice. Keramická plastika koníčka (obr. 67, str. 282).
Litovel, Masarykova Street. Ceramic sculpture of a horse (Fig. 67, Pg. 282).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2019
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2019 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Žižkova, Rantířovská, parc. č. 3896/1, 3900/3. Vrcholný středověk, recent. Hornický areál, sídliště, dělnická kolonie. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum při stavbě odstavného parkoviště zasáhl jižní konec starohorské důlní aglomerace. Zdokumentovány byly kromě zkušebních šachet také zahloubený suterén obytného domu a úpravnické objekty. K mladším komponentám patří objekty z 16.–18. století, které by mohly souviset s pokusy o obnovu těžby polymetalických rud v novověku (Těsnohlídek 2019c).

Jakub Těsnohlídek

Literatura

Borský, P. 2018: *Dům čp. 1011 na Havířské ul. č. 21 v Jihlavě*. Stavebněhistorický průzkum. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Těsnohlídek, J. 2019a: *Mateřská škola Na Dolech, Jihlava*. Rkp. nálezové zprávy č. A037/2017. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Těsnohlídek, J. 2019b: *OC Pelhřimovská, Jihlava*. Rkp. nálezová zpráva č. A040/2017. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Těsnohlídek, J. 2019c: *Parkoviště P+R, Žižkova – Rantířovská, Jihlava*. Rkp. nálezové zprávy č. A025/2018. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Těsnohlídek, J., Zimola, D. 2019: *Havířská 21, Jihlava. Zpráva o archeologické akci č. MVJ006-18*. Rkp. nálezové zprávy. Uloženo: Muzeum Vysočiny Jihlava.

Resumé

Kat. Jihlava

Brněnská street 16, plot No. 1482. High Middle Age. Town. Rescue excavation

There was documented a cellar of timber house from the 2nd half of the 13th century.

Havířská street 16. Plot No. 2395. High and Late Middle Age, Modern Time. Building record, rescue excavation.

Remains of a 13th century cellar were found at No. 16 Brněnská street.

Na dolech, plot No. 5691/4, 6, 7, 9, 10. High Middle Age, Recent Period. Mining area, worker camp, detention camp, worker colony. Rescue excavation.

Remains of mineshafts and house cellars were uncovered during a rescue excavation of the northern part of a medieval mining area Staré Hory near Jihlava.

Pelhřimovská Street, shopping centre, plot No. č. 452/1, 452/2, 1229/11. Modern Time. Suburb of the town. Rescue excavation.

Large-scale surface surveys on the western outskirts of Jihlava have produced several Paleolithic artefacts and a large collection of industrial-era objects, such as items of personal equipment, coins, lead seals and militaria.

Žižkova, Rantířovská Street- Plot No. 3896/1, 3900/3. High/Late Middle Age, Recent Period. Mining area, settlement, worker colony.

The southern end of a medieval ore mining and processing facilities area was discovered.

JIMRAMOV (OKRES ŽĎÁR NAD SÁZAVOU)

Panská ulice, parc. č. 1198/13 (akce A043/2018). Novověk. Městečko, rybník. Záchranný výzkum.

V roce 2018 provedla Archaia Brno z. ú. drobný záchranný výzkum v Jimramově v ulici Panská. Zde byl při okraji výše uvedené parcely směrem k vozovce vyhlouben výkop pro tři rozměrné nádoby na recyklovaný odpad. Ve stavební jámě se podařilo zachytit superpozici dvou archeologických situací (obr. 60).

Při východní hraně výkopu byla zachycena konstrukce bývalé hráze mlýnského rybníčku, který zde stával a který je zachycen na stabilním katastru z roku 1835. Konstrukci tvořily pravidelné vrstvy plastické hlíny a kamení. V čele byl pak zachycen dřevěný ztužující rám. Západní část výkopu již vyplňovaly jen navážky, které vznikly po zavezení rybníka.

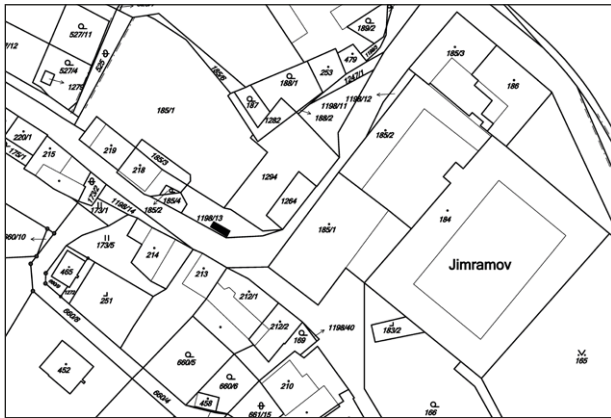
Ve výkopu se podařilo zachytit i část dřevěného vodovodu, který vedl ve směru severozápad–jihovýchod. Ke spojování dřevěných trub byly používány dřevěné objímky. Vodovod patrně pochází z 2. poloviny 19. století.

Róbert Antal, Miroslav Dejmal

Resumé

Jimramov (Bez. Žďár nad Sázavou), Panská Stra-
ße, Parz. Nr. 1198/13 (Aktion A043/2018). Neuzeit.
Städtchen, Teich. Rettungsgrabung.

Während der Erdarbeiten wurden Reste des Mühl-
teichs, der noch im Jahre 1835 benutzt wurde, freige-
legt. Es wurde auch jüngere holzerne Wasserleitung
angetroffen, die von Nordwesten zum Südosten verlief.

Obr. 60. Plocha výkopu na katastrální mapě Jimramova. Výkop vyznačen černě.

Abb. 60. Grabungsfläche auf der Katastralkarte von Jimramov. Schwarz ist die Baugrube markiert.

JIŘÍKOV (K. Ú. SOVINEC, OKR. BRUNTÁL)

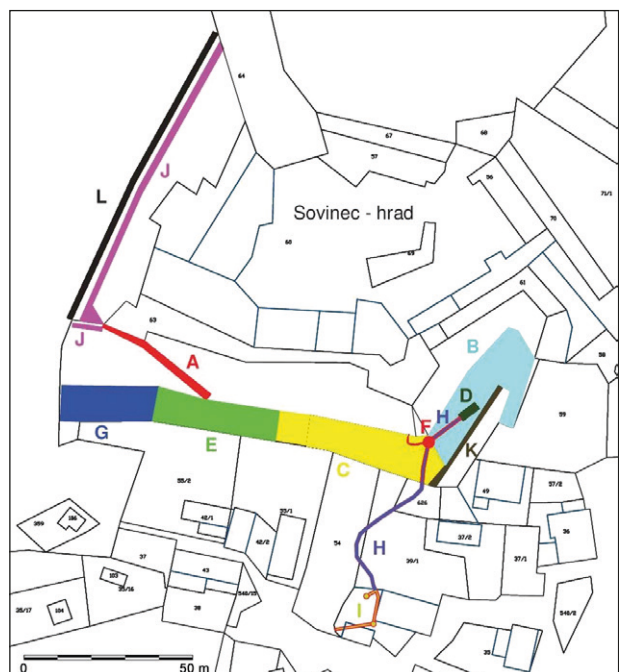
Hrad Sovinec. Vrcholný středověk, novověk. Hradní příkop. Záchraný výzkum.

V rámci projektu „Hrad Sovinec – zpřístupně-
ní barokního opevnění a podzemní chodby“, jehož
součástí byly masivní výkopové práce při čištění
barokního hradního příkopu, vybudování chodníku
v západní části prostoru hradebního pásu, oprava zdí
hradeb a kontreskarp a vyčištění prostoru zasypané
podzemní chodby, provedlo oddělení archeologických
výzkumů územního pracoviště Národního památkové-
ho ústavu v Ostravě záchraný archeologický výzkum
(obr. 61). Hrad je kulturní památkou č. 39923/8-177
a nachází se na severozápadním okraji obce Sovinec.
Archeologický výzkum probíhal na parcelách č. 39/1,
54, 60/1,2, 64, 360, 626, zejména v jižním hradebním
příkopu a na západním parkánu (číslo akce NPÚ Os-
trava 141/14).

V návaznosti na harmonogram probíhajících staveb-
ních prací byla prováděna kontrola výkopů a skrývek.
Místa, kde byla porušena archeologické situace, byla

kódově označena (sondy S1 až S5, sektory A až L) a byla
provedena dokumentace profilů sond a sektorů (P1 až
P15). Tyto archeologické situace byly ve svém půdorysu
a profilu při snižování terénu průběžně dokumentová-
ny. Zbylé archeologické situace a nálezy nacházející se
pod požadovanou úrovní stavby byly zachovány. V pr-
vní fázi byly vyhloubeny zkušební sondy, následovalo
strojně hloubení uloženin hradního příkopu. V průběhu
strojních skrývek se též prováděl ruční odkryv zásypů
podzemní chodby, odkop povrchové zeminy pro dláždě-
ní chodníku a na závěr hloubení základového pasu
pro novou zeď s brankami na střelecký ohoz.

Samotné stavební práce a počáteční archeologic-
ká zjištění započaly na pozemku barokního příkopu,
v jižní části lemovaného kamennou zděnou kontres-
karpou, na parcele č. 60/1. První zjišťovací, ručně ko-
pané sondy ve střední a severní části hradního příko-
pu (hloubka 1,2 m) prokázaly pouze masivní vrstvu
kamenné suti. Následovaly strojně hloubené sondy
(S1 až S5), které již poskytly přesnější obraz dotče-
né lokality. První sondou (S1) hloubenou až ke zdivu
kontreskarp bylo odhaleno souvrství zásypu o moc-
nosti více než 2 m. Skládalo se z povrchové vrstvy
hnědé hlíny s obsahem hradního odpadu, rámcově
datované do 20. století, následně směsi kamenů oba-
lených písčitou maltou promísenou písčitou jílovitou
hlínou. Některé kameny dle struktury malty pochá-
zely ze staršího, snad až vrcholně středověkého zdi-
va. Následovala vrstva zásypu přemístěného podloží
písčité jílovité hlíny, dále tenká barokní hnědá hlinitá

Obr. 61. Hrad Sovinec – plán zkoumaného území s vyznačenými sektory.

Abb. 61. Burg Sovinec – Plan der Grabungsfläche mit markierten Sektoren.